

РЕШЕНИЕ

№ 1624

гр. Пловдив, 19.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, VI СЪСТАВ, в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Величка П. Белева

Членове: Надежда Н. Дзивкова Рашкова
Виделина Ст. Куршумова
Стойчева

при участието на секретаря Тодорка Г. Мавродиева
като разгледа докладваното от Виделина Ст. Куршумова Стойчева Въззивно гражданско дело № 20225300502752 по описа за 2022 година

Въззивно производство по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба от Териториална Дирекция Митница София към Агенция „Митници“, чрез пълномощника юрисконсулт С., против Решение № 1563 от 11.05.2022 г. постановено по гр.д.№ 13051 по описа за 2021 г. на Районен съд Пловдив, XVII гр.с., с което жалбоподателят се осъжда да заплати в полза на В. В. И. с ЕГН ***** с адрес: ***, сумата от 7 600 лева, която представлява стойност на внесено обезпечение/депозит, парична гаранция/ по митническа декларация № ***/**, което вземане е било придобито по силата на договор за цесия от 01.10.2017г., поради отпаднало правно основание за учредяването му по чл. 55, ал.1, предл.3 ЗЗД, ведно със законната лихва за забава върху сумата считано от датата на подаване на исковата молба – 10.08.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като отхвърля исковете по чл. 55, ал.1, предл.1, предл. 2 ЗЗД и по чл. 59 ЗЗД като неоснователни и недоказани, както и осъжда жалбоподателят да заплати в полза на В. В. И. сумата от 1 254 лева, представляваща разноски за първата инстанция.

Жалбоподателят оспорва решението като незаконосъобразно, неправилно и необосновано. Поддържа доводи за нищожност на договора за цесия на осн.чл.26, ал.1 ЗЗД и сочи, че цесионерът не е носител на вземането във връзка с което се претендира връщане на обезпечението. Излага съображения за недопустимост на исковете като приема, че са предявени от лице без активна процесуална легитимация, както и че освобождаването на обезпечението се извършва по административен ред. Навежда съображения за неправилност на обжалваното решение и обосновава доводи, че е налице правно основание за престацията, поради което обезпечението не може да се разглежда на плоскостта на неоснователно обедняване - обогатяване, а на плоскостта относно изпълнението - неизпълнението на законово задължение. Посочва, че основанието на обезпечението нито е неосъществено, нито е отпаднало. Намира искането за заплащане на обезщетение за забава на осн.чл.86 ЗЗД за неоснователно. Искането към въззивния съд е да отмени обжалваното решение и да отхвърли предявените искове. Претендира присъждането на разноските по делото, включително на юрисконсултско възнаграждение на осн.чл.78, ал.8 от ГПК във вр. с чл.37 от ЗПП.

В срока по чл.263 ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба В. В. И. с ЕГН ***** с адрес: ***, чрез пълномощника по делото адвокат М. Ч., с който оспорва жалбата като неоснователна. Излага доводи за правилността и законосъобразността на обжалваното решение и взема становище по оплакванията в жалбата. Поддържа, че процесната сума, представляваща внесен депозит, гаранция за нереализирало се, предполагаемо и невъзникнало митническо задължение, не представлява публично вземане и подлежи както на цедиране, така и на връщане, за което излага съображения. Оспорва приложението на разпоредбата на чл.190 ДОПК. Поддържа, че не е налице публично задължение на цедента към ТД Митница-София и оспорва твърденията на ответника за предполагаеми, но недоказани митнически нарушения в двугодишния давностен срок по чл.34, ал.1 ЗАНН.Оспорва доводите за недопустимост на исковете и намира, че не е налице процесуална пречка за предявяването им по съдебен ред. Обосновава като правилен изводът на районния съд, че са изтекли давностните и преклузивните срокове по чл.34 и чл.82 ЗАНН, както и на чл.5, т.3 ЕКЗПЧОС за реализиране на отговорност. Посочва, че исковата претенция за заплащането на законна лихва е от подаването на исковата молба до окончателното плащане на

вземането, а не от по - ранна дата. Искането към въззивния съд е да потвърди обжалваното решение. Моли за присъждането на разноските по делото пред въззивната инстанция.

Пловдивският окръжен съд, след като провери обжалваното решение съобразно правомощията си по чл.269 от ГПК, прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и обсъди възраженията, доводите и исканията на страните, намери за установено от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явява процесуално допустима и подлежи на разглеждане по същество.

Първоинстанционното производство е образувано по искова молба на В. В. И. против Териториална Дирекция Митница София към Агенция Митници, с която е поискано на осн.чл.55, ал.1, пр.1 ЗЗД да бъде осъден ответникът да заплати на ищеца получената без основание на 11.08.2016 г. сума от 7 600 лева - обезпечение /депозит, парична гаранция/ по митническа декларация № ***/**, което вземане е придобил по силата на договор за цесия от 01.10.2017г. В условията на евентуалност са предявени иск по чл.55, ал.1, пр.2 ЗЗД за присъждането на сумата като получена на неосъществено основание; иск по чл.55, ал.1, пр.3 ЗЗД за присъждане на сумата като получена на отпаднало основание; иск по чл.59, ал.1 ЗЗД за присъждане на сумата, поради неоснователно обогатяване на ответника със същата, с която сума ищецът е обеднял, ведно със законна лихва за забава върху сумата от подаването на исковата молба до окончателното изплащане. Претендира се разноските по делото.

Ищецът основава претенцията си на твърденията, че на 19.07.2016г. в тогавашното ТМУ „Митница Столична“ е приета митническа декларация № ***/** за режим допускане за свободно обръщение на 693 броя колета с дамски обувки и стоки за очила и държава на изпращане К.. Същата била подадена, съгласно чл.170 от Регламент /ЕС/ № 952/2013 г. на ЕП и Съвета. Получател на стоката било дружеството „Джи Ес Онлайн“ ЕООД с ЕИК 204004539 с едноличен собственик и *** В. И.. При митническото оформяне и деклариране вноса на гореописаните стоки по инициатива на митническия орган, била задействана процедура за преразглеждане на декларираната

митническа стойност на стоките.

На осн.чл.195, пар.1 и чл.92, пар.1 от Регламента, чл.186 от ЗМ и чл.59, ал.1 ЗДДС, поради съмнения за извършено нарушение на митническото законодателство при вноса и деклариране на стоките, с писмо изх. № 32-222275/08.08.2016г. на ТМУ Митница Столична от дружеството било изискано учредяване на обезпечение -вносяне на депозит /парична гаранция/ в размер на 7 600 лева. Сумата от 7600 лева била заплатена с платежно нареждане на 11.08.2016г. на посоченото основание - депозит по митническа декларация № ***/***. Посочва, че понастоящем ТМУ „Митница Столична“ е включена в новосъздалата се Териториална дирекция „Митница София“ към Агенция „Митници“.

Ищецът твърди, че са изтекли давностните срокове по чл.34 ЗАНН за реализиране на административно наказателната отговорност, от което намира, че липсва основание за задържане на сумата от 7 600 лева. Позовава се на Решение № РЗМ-5800-47/32-22197/26.04.2017 г. на Директора на ТМУ Митница Столична, с което е отказано възстановяване на внесения депозит, което сочи като извънсъдебно признание на ответника за заплащането на процесната сума.

Излага твърдения, че вземането е прехвърлено с договор за цесия от 01.10.2017 г., по силата на който ищецът придобил вземането от „Джи Ес Онлайн“ ЕООД, като последният надлежно уведомил ответника за прехвърляне на вземането. На 12.03.2018 г. ищецът отново подал с вх.№ 32-72775/12.03.2018 г. искане за възстановяване на сумата, за което отправя и покана с исковата молба. По изложените съображения намира, че сумата е получена от ответника без правно основание. В условията на евентуалност, в случай, че не се възприеме изложеното, ищецът счита, че сумата е получена на неосъществено основание, в условията на евентуалност - на отпаднало основание. В условията на евентуалност счита, че ответникът се е обогатил неоснователно с получаване на процесната сума за сметка на ищеца.

Ответникът Териториална Дирекция Митница София към Агенция Митници с писмения си отговор по чл.131 ГПК оспорва исковете по основание и размер с искане да се отхвърлят като неоснователни и недоказани. Релевира възражение за нищожност на договора за цесия с позоваването на чл.190 ДОПК и регламентираната в него забрана за

прехвърляне на вземанията по чл. 128, ал.1 ДОПК. Оспорва исковете като недопустими с довода, че са предявени от лице без активна процесуална легитимация. По същество намира, че е налице правно основание за престацията. Позовава се на писмо с рег.№ 32-329844/18.10.2022 г. от директора на дирекция „Митническо разузнаване и разследване“, относно разследване по линия за международно сътрудничество, инициатирано с писмо рег.№ 32-257373/15.09.2016 г. и сочи, че до момента няма получен отговор на отправената молба за съдействие за получаване на информация и документи от митническа администрация на К. народна република. Твърди, че разследването по линия на международното сътрудничество не е приключило, поради което обезпечението нито било неосъществено, нито отпаднало. Поддържа, че ищецът е можел да защити интересите си като обжалва Решение № РЗМ-5800-47/32-22197/26.04.2017 г. на Директора на ТМУ Митница Столична, както и мълчалив отказ по искане с рег. № 32-282089/11.10.2016 г. Оспорва иска по чл.86 ЗЗД с позоваване на чл.92, параграф 2, ал.2 от МКС.

С обжалваното решение първоинстанционният съд е уважил предявената претенция за присъждане на сумата от 7 600 лева – представляваща стойността на внесено обезпечение/депозит, парична гаранция/ по митническа декларация № ***/*** на основание чл. 55, ал.1, предл.3 ЗЗД, поради отпадане на основанието за учредяване на обезпечението, ведно със законната лихва за забава върху сумата считано от датата на подаване на исквата молба – 10.08.2021г. до окончателното ѝ изплащане, като е отхвърлил исковете по чл. 55, ал.1, предл.1, предл. 2 ЗЗД и по чл. 59 ЗЗД като неоснователни и недоказани.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

След проверка на решението по реда на чл. 269, предл. първо ГПК и с оглед наведените от жалбоподателя доводи за недопустимост на решението, настоящият състав намира последното за недопустимо поради следното:

Съдилищата са длъжни да разгледат и разрешат всяка подадена до тях молба за защита и съдействие на лични и имуществени права (чл. 2 ГПК). Когато твърденията в сезирация акт и изведеното от тях искане не очертават

защита или съдействия на граждански правоотношения, за съда не съществува задължение за произнасяне по искането, с което е сезиран. На съдилищата са подведомствени всички граждански дела (чл. 14 ГПК). Въпросът дали заведеното дело е подведомствено на съда може да бъде повдигнат от страните или служебно от съда при всяко положение на делото, освен когато в закон е определен срок за това (чл. 15, ал. 2 ГПК). Подведомствеността е положителна процесуална предпоставка за възникване правото на иск и задължението на съда е служебно да следи за нейното наличие.

В случая е предявена претенция на основание чл. 55, ал.1, предл.първо ЗЗД за връщане на исковата сума, представляваща предоставено от ищеца обезпечение, внесено по формата на паричен депозит от 7 600 лева за обезпечаване на митнически задължения, които биха могли да възникнат по митническа декларация № ***/*** г. като получена от ответника без правно основание, а при условията на евентуалност - за връщане на сумата като получена на неосъществено основание -чл. 55, ал.1, предл.второ от ЗЗД; като получена на отпаднало основание - чл. 55, ал.1, предл.трето от ЗЗД, както и при условията на евентуалност поради неоснователно обогатяване на ответника с получаване на сумата за сметка на ищеца - чл.59, ал.1 ЗЗД. Изложените в исковата молба твърдения са за изтичане на давностните срокове за ангажиране на административно- наказателната отговорност и налагане санкция на вносителя на декларацията, поради което се твърди липсата на основание за задържането на процесната сума от ответника.

Въззивният съд намира така предявените по общия исков ред осъдителни иски за недопустими. За предявяване на исковите ищецът се позовава на липсата на основание за задържане от митническите органи на внесеното обезпечение, което налага преценката дали са осъществени предпоставките за освобождаване на обезпечението от митническите органи, а това очертава защитата на ищеца по особен административен ред и изключва приложимостта на гражданското съдопроизводство. След като ищецът е внесъл сумата от 7 600 лева като обезпечение на възможно митническо задължение и твърди, че същата сума подлежи на възстановяване, респективно на освобождаване, приложение намират разпоредбите на Закона за митниците и Регламент (ЕС) № 952/2013 на

Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 година за създаване на Митнически кодекс на Съюза.

Съобразно фактите по делото, обезпечението е предоставено по реда на чл. 92, § 2 от Регламент (ЕС) № 952/2013, според което обезпечение под формата на депозит в пари или някакво друго платежно средство се предоставя в съответствие с действащите разпоредби в държавата членка, където се изисква това обезпечение. В предвид последното приложение намира уредбата в чл. 186 от ЗМ. Според чл. 186, ал. 2, т. 3 от ЗМ паричният депозит е форма на обезпечаване на митническо задължение, а според ал. 7 на чл. 186 от ЗМ, приемането на еднократното обезпечение се извършва от директора на съответната териториална дирекция, където възниква или би могло да възникне задължението за вносни или износни мита и други вземания.

Освобождаването на предоставеното обезпечение е уредено в разпоредбата на чл. 98 от Регламент (ЕС) № 952/2013. Параграф първи от тази разпоредба гласи, че митническите органи освобождават обезпечението незабавно след като митническото задължение или съответното друго вземане бъде погасено или не може да възникне отново. Следователно от компетентността на митническия орган е преценката дали са осъществени предпоставките на чл.98, параграф първи от Регламент (ЕС) № 952/2013. Съответният митнически орган постановява решението си по заявление на лицето, поискало освобождаване на обезпечението, на осн.чл.59, ал.1 от АПК, във вр. с чл.22 от Регламент (ЕС) № 952/2013. На основание чл.220, ал.1 от ЗМ решението на митническия орган подлежи на обжалване по реда на АПК, а съгласно чл.2 - постановеното решение на директора на Агенция "Митници" подлежат на обжалване пред съда по реда на [Административнопроцесуалния кодекс](#), в която насока е константната съдебна практика на ВАС (напр. Решение № 13981 от 17.11.2017 г. на ВАС по адм. д. № 5223/2017 г., II о., Решение № 11718 от 17.11.2021 г. на ВАС по адм. д. № 4583/2021 г., VIII о.)

В аспекта на изложеното се налага извод, че отношенията свързани с освобождаване на обезпечението (възстановяване на внесен депозит на съответно лице) са административноправни. Обезпечението подлежи на възстановяване с отправяне на искане до съответния митнически орган като от данните по делото се установява, че подобно искане е направено на

12.03.2018 г. От своя страна отказът за възстановяване на обезпечението подлежи на обжалване по реда на АПК. (така и според Решение № 20 от 6.01.2012 г. на АдмС - Пловдив по адм. д. № 868/2011 г., потвърдено с Решение № 13494 от 29.10.2012 г. на ВАС по адм. д. № 2916/2012 г., I о.).

Следователно, изрично установената процедура в ЗМ и Регламент (ЕС) № 952/2013 за реда за възстановяване на внесения депозит за обезпечаване на митнически задължения, изключва защитата по общия исков ред по ГПК за водене на иск, основаващ се на забраната за неоснователно обогатяване в гражданското право /чл. 55-59 ЗЗД/.

Ето защо настоящият съдебен състав счита, че нормативно определеният ред за разглеждане на спора е по реда на АПК, поради което и компетентен да се произнесе по сезиращата искова молба е административният съд при местна компетентност на Административен съд-Пловдив, в чиято компетентност е и преценката за нейната допустимост.

По изложените съображения настоящият състав на съда приема, че обжалваното решение е процесуално недопустимо, като постановено по съдебен спор, който е неподведомствен на гражданските съдилища, поради което следва да бъде обезсилено и производството по делото да бъде прекратено.

При обезсилване на решението и на осн. чл. 270, ал. 3, изр. 2 ГПК делото следва да се изпрати по компетентност на Административен съд Пловдив.

По претендираните разноси, сторени до настоящия момент, следва да се произнесе подведомственият съд, разглеждащ спора, съобразно изхода на делото.

Така мотивиран, Пловдивският окръжен съд

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА изцяло Решение № 1563 от 11.05.2022 г. постановено по гр.д.№ 13051 по описа за 2021 г. на Районен съд Пловдив, XVII гр.с. и ПРЕКРАТЯВА производството по делото.

ИЗПРАЩА делото по подсъдност на Административен съд Пловдив.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд при условията на чл. 280, ал. 1 ГПК в 1-месечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____